

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
DEPARTAMENT
STATYSTYKI I PROGNOZ AKTUARIALNYCH

PROGNOZA WPŁYWÓW I WYDATKÓW
FUNDUSZU EMERYTUR POMOSTOWYCH
NA LATA 2017 – 2021

Spis treści.....	2
Wstęp	3
Fundusz Emerytur Pomostowych	4
Prognoza wpływów i wydatków	
Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2017 – 2021	6
Zastrzeżenie.....	6
Parametry i założenia	7
Zakres prognozy i uwagi do wyników prognozy	9
Wyniki	10
Wykresy.....	14
Dodatek A – Analiza wrażliwości.....	16

Wstęp

Na mocy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 965 z późniejszymi zmianami) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do corocznego sporządzania pięcioletniej prognozy wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych.

Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych obejmuje lata 2017-2021 i jest spójna z *Prognozą wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2017-2021* (Warszawa, grudzień 2015 r.). W szczególności w obu prognozach wykorzystano takie same założenia makroekonomiczne (założenia przekazane przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów) oraz prognozę demograficzną – prognoza demograficzna EUROPOP 2013.

W celu sporządzenia prognozy wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych stworzono dedykowany do tego celu model prognostyczny. Jest to model kohortowy, w którym najmniejszą niepodzielną jednostką jest kohorta wiekowo-płciowa. W modelu wykorzystano dane statystyczne do 2014 r. dotyczące emerytur pomostowych, wpływów do Funduszu Emerytur Pomostowych, a także informacje ze zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (dokumenty ZUS ZSWA składane przez płatników składek). Dedykowany model wykorzystuje częściowo wyniki z aktuarialnego modelu prognostycznego *FUS14* służącego do prognozowania wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i umieszczony został jako dodatkowy moduł w modelu *FUS14*.

W obecnej edycji prognozy, podobnie jak w poprzedniej (z listopada 2014 r.), wykorzystany został scenariusz główny prognozy demograficznej EUROPOP 2013 sporządzonej przez Eurostat. Z uwagi na spójność z założeniami makroekonomicznymi Ministerstwa Finansów w prognozie nie została wykorzystana *Prognoza ludności na lata 2014-2050* sporządzona przez Główny Urząd Statystyczny. Tym niemniej w dodatku A dotyczącym analizy wrażliwości zamieszczono prognozowany wpływ uwzględnienia prognozy demograficznej sporządzonej przez GUS zamiast prognozy EUROPOP 2013.

Prezentowane w publikacji wyniki obejmują okres od roku 2017 do roku 2021. Prognoza sporządzona została w trzech wariantach: wariant nr 1 – pośredni, wariant nr 2 – pesymistyczny i wariant nr 3 – optymistyczny. W prognozie uwzględniono wypłacanie emerytur pomostowych do momentu osiągnięcia podwyższonego wieku emerytalnego zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 637).

Prognoza jest adekwatna do stanu prawnego obowiązującego na moment zakończenia budowy modelu prognostycznego (grudzień 2015 roku).

Fundusz Emerytur Pomostowych

Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP) jest państwowym funduszem celowym, powołanym od 1 stycznia 2010 r. w celu finansowania emerytur pomostowych. Dysponentem Funduszu Emerytur Pomostowych jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach pomostowych przychody Funduszu Emerytur Pomostowych pochodzą między innymi:

- ze składek na FEP,
- z dotacji budżetu państwa,
- z oprocentowania rachunków bankowych FEP,
- z odsetek od nieterminowo opłaconych składek na FEP,
- z dodatkowej opłaty, którą ZUS może wymierzyć w razie nieopłacenia składek na FEP lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości,
- ze zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami,
- z lokat wolnych środków FEP.

Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych opłaca się za pracownika, który urodził się po 31 grudnia 1948 r. i który wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w ustawie o emeryturach pomostowych. Stopa składki na Fundusz Emerytur Pomostowych wynosi 1,5% podstawy wymiaru składki, a składka finansowana jest w całości przez płatnika składek. Podstawę wymiaru składek na FEP stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Ze środków Funduszu Emerytur Pomostowych finansowane są:

- wypłaty emerytur pomostowych,
- odsetki za nieterminowe wypłaty emerytur pomostowych,
- odpis stanowiący przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Z możliwości przejścia na emeryturę pomostową na ogólnych zasadach może skorzystać pracownik, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
- przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze wymienione w dotychczasowych przepisach lub w nowych wykazach prac,
- po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienioną w nowych wykazach prac (w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 ustawy o emeryturach pomostowych),
- rozwiązał stosunek pracy.

Pracownicy, wykonujący niektóre prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w nowych wykazach prac, mogą uzyskać prawo do emerytury pomostowej na szczególnych zasadach, zgodnie z art. 5-11 ustawy o emeryturach pomostowych. Emerytura pomostowa na podstawie tych przepisów przysługuje na ogół w niższym wieku niż 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn. Czasem wymagany jest również krótszy (niż na ogólnych zasadach) staż pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W niektórych przypadkach o możliwości uzyskania emerytury pomostowej decyduje także stan zdrowia – wówczas warunkiem niezbędnym do nabycia uprawnień jest uzyskanie orzeczenia o niezdolności do wykonywania danego rodzaju pracy.

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załączniku nr 1 lub w załączniku nr 2 ustawy o emeryturach pomostowych, jeśli w dniu 1 stycznia 2009 r. miała wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionych w tych załącznikach i ponadto spełnia pozostałe warunki do uzyskania emerytury pomostowej.

W razie zbiegu prawa do emerytury pomostowej z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu – bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu – w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. W razie osiągania przychodów z tytułu innej pracy – działalności, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego – emerytura pomostowa podlega zawieszeniu lub zmniejszeniu na ogólnych zasadach, określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prawo do emerytury pomostowej ustaje z dniem poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury lub z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego, a także w przypadku śmierci uprawnionego.

Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury (kwoty zwaloryzowanych składek i zwaloryzowanego kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat (tablice wspólne dla mężczyzn i kobiet). W przypadku, gdy pracownik jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury (dla celu obliczenia emerytury pomostowej) składki na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowane na koncie w ZUS zwiększa się przez przemnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22.

Kwota emerytury pomostowej nie może być niższa niż kwota najniższej emerytury. Emerytury pomostowe podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prognoza wpływów i wydatków

Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2017 – 2021

Zastrzeżenie

Model prognostyczny opracowany został zgodnie z metodami matematyki aktuarialnej. Generowane przez niego wyniki bardzo silnie zależą od przyjętych założeń oraz od jakości dostępnych danych. Odchylenia przyszłych realizacji od prognozy będą konsekwencją przyjętych założeń oraz będą wynikały z istoty zjawisk losowych.

Parametry i założenia

We wszystkich wariantach posłużono się założeniami makroekonomicznymi przygotowanymi przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów. Szczegółowe informacje zawierają tabele od 1.1 do 1.3.

W wariantach nr 2 i 3 założono odpowiednio zwiększenie lub zmniejszenie – w porównaniu z wariantem nr 1 – częstości przyznawania emerytur pomostowych.

We wszystkich wariantach wskaźniki waloryzacji świadczeń przyjęto na najniższym poziomie, tzn. na poziomie wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zwiększonych o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Przy czym przy obliczaniu wskaźników waloryzacji świadczeń przyjęto, że sformułowanie „zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia” oznacza działanie dodania składnika wynoszącego co najmniej 20% stopy realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia.

Liczebność i strukturę grupy osób, z której mogą wywodzić się osoby pobierające emerytury pomostowe przyjęto na podstawie informacji ze zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (dokumenty ZUS ZSWA składane przez płatników składek).

Przyjęto stałą proporcję liczby osób, za które opłacane są składki na Fundusz Emerytur Pomostowych do liczby osób objętych ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

W poniższych tabelach zestawiono najważniejsze parametry poszczególnych wariantów: założenia makroekonomiczne i ściągalność składek na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Tabela 1.1 Wybrane parametry - wariant nr 1wersja prognozy demograficznej: *Prognoza EUROPOP (scenariusz główny)*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	10,50%	9,70%	8,90%	8,00%	7,10%	7,10%	7,10%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	99,82%	101,71%	101,78%	102,47%	102,49%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	99,80%	102,00%	102,10%	102,80%	102,80%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	103,65%	101,86%	101,94%	102,12%	102,47%	103,09%	103,25%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	103,44%	103,76%	103,87%	103,97%	103,89%	103,83%	103,70%
6. ściągalność składek na FEP	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%

Tabela 1.2 Wybrane parametry - wariant nr 2wersja prognozy demograficznej: *Prognoza EUROPOP (scenariusz główny)*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	10,50%	10,42%	10,10%	9,74%	8,61%	8,23%	8,23%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	99,82%	101,71%	101,78%	102,47%	102,49%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	99,80%	102,00%	102,10%	102,80%	102,80%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	103,65%	101,73%	101,54%	101,36%	101,54%	101,55%	101,55%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	103,44%	103,10%	102,88%	102,48%	102,28%	102,16%	101,82%
6. ściągalność składek na FEP	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%	98,00%

Tabela 1.3 Wybrane parametry - wariant nr 3wersja prognozy demograficznej: *Prognoza EUROPOP (scenariusz główny)*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	10,50%	9,66%	8,74%	7,63%	6,27%	5,92%	5,92%
2. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	99,82%	101,71%	101,78%	102,47%	102,49%	102,50%	102,50%
3. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów	99,80%	102,00%	102,10%	102,80%	102,80%	102,80%	102,80%
4. wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	103,65%	102,33%	102,62%	102,80%	103,73%	103,73%	103,72%
5. wskaźnik realnego wzrostu PKB	103,44%	104,19%	104,48%	104,65%	104,89%	104,90%	104,63%
6. ściągalność składek na FEP	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%	99,50%

Zakres prognozy i uwagi do wyników prognozy

W prognozie po stronie wpływów uwzględniono wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych. Po stronie wydatków poza wydatkami na emerytury pomostowe uwzględniono także odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Prezentowane w publikacji saldo roczne Funduszu Emerytur Pomostowych jest różnicą wpływów i wydatków w danym roku, jest to zatem wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu. W saldzie tym nie są uwzględniane nadwyżki z lat ubiegłych. Tymczasem w pierwszych latach funkcjonowania Funduszu Emerytur Pomostowych wpływy przewyższały wydatki. Był to efekt małej liczby wypłacanych emerytur pomostowych na początku funkcjonowania FEP. W konsekwencji na koniec 2014 r. stan funduszu wyniósł 224 mln zł. Liczba wypłacanych emerytur pomostowych cały czas rośnie. W efekcie w 2013 i w 2014 r. wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych nie pokryły wydatków. Również niniejsza prognoza przewiduje dalszy wzrost liczby wypłacanych emerytur pomostowych, co skutkuje pogłębianiem się deficytu rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych. Z uwagi na nadwyżki uzyskane w początkowych latach funkcjonowania Funduszu Emerytur Pomostowych deficyty roczne generowane w pierwszych latach po 2012 roku nie są równoznaczne z koniecznością dotacji z budżetu państwa. Tym niemniej – w przypadku gdyby deficyt FEP pokrywany był w pierwszej kolejności ze środków zgromadzonych w FEP, a dopiero potem z dotacji z budżetu państwa – w prognozowanym okresie (lata 2017-2021) we wszystkich wariantach występuje już konieczność zasilenia Funduszu Emerytur Pomostowych dotacją z budżetu państwa.

Wydolność Funduszu Emerytur Pomostowych zdefiniowano jako iloraz wpływów i wydatków. Miara ta w czytelny sposób obrazuje w jakim procencie bieżące wydatki pokrywane są bieżącymi wpływami składkowymi.

Wyniki

Wyniki prognozy wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych na lata 2017-2021 prezentowane są w trzech wariantach. Przedstawione wyniki obejmują:

- saldo roczne Funduszu Emerytur Pomostowych (saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków, czyli wynik finansowy wyłącznie z rocznej działalności funduszu),
- wpływy składkowe do Funduszu Emerytur Pomostowych,
- wydatki Funduszu Emerytur Pomostowych,
- wydolność Funduszu Emerytur Pomostowych.

Saldo roczne, wpływy i wydatki prezentowane są nominalnie w złotych, w kwotach zdyskontowanych¹ na 2014 r., a także jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych oraz w procencie produktu krajowego brutto.

¹ Jako stopę dyskontową przyjęto założoną uprzednio stopę inflacji.

**Tabela 2.1 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 1.**

	2017	2018	2019	2020	2021
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-459	-634	-823	-1 015	-1 180
Wpływy składkowe [mln zł]	253	265	280	297	315
Wydatki [mln zł]	711	899	1 103	1 312	1 494
Kwoty zdyskontowane na 2014 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-444	-599	-759	-913	-1 035
Wpływy składkowe [mln zł]	244	251	258	267	276
Wydatki [mln zł]	688	849	1 017	1 180	1 311
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-2,70%	-3,55%	-4,36%	-5,07%	-5,57%
Wpływy składkowe	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%
Wydatki	4,18%	5,03%	5,85%	6,56%	7,05%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,023%	-0,030%	-0,036%	-0,042%	-0,046%
Wpływy składkowe	0,013%	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%
Wydatki	0,036%	0,042%	0,049%	0,054%	0,058%
Wydolność FEP	35%	30%	25%	23%	21%

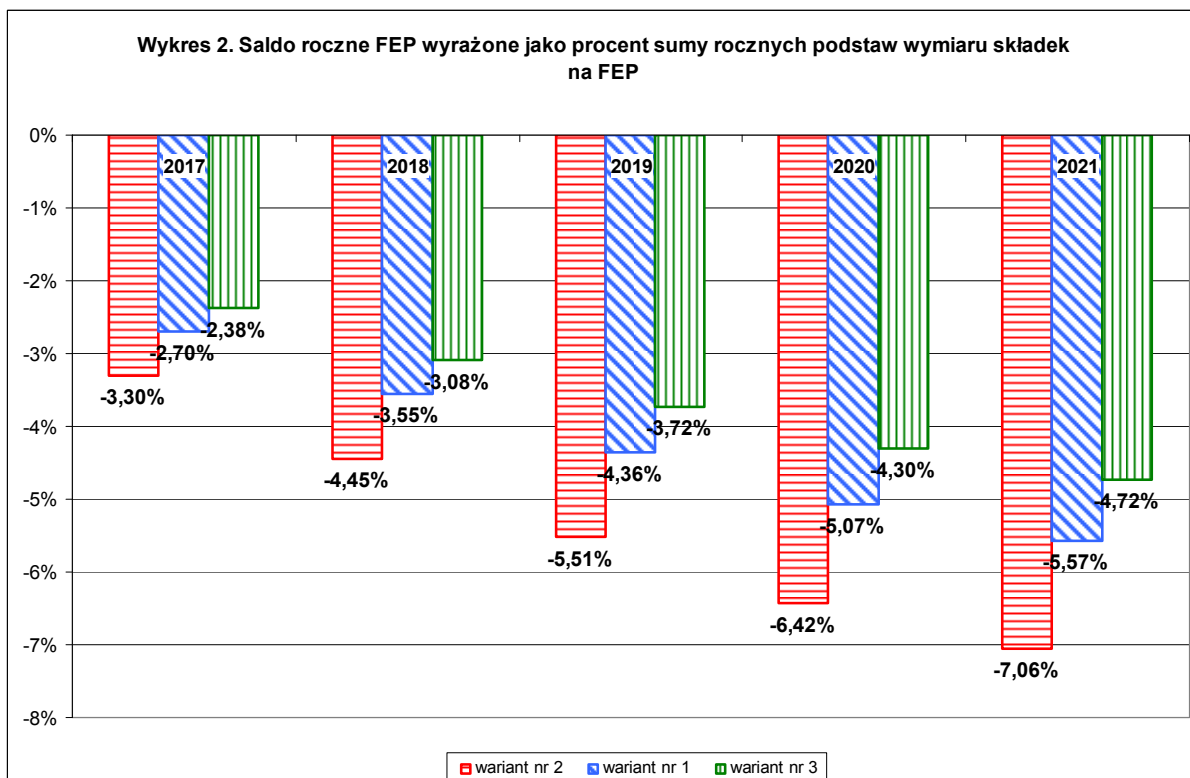
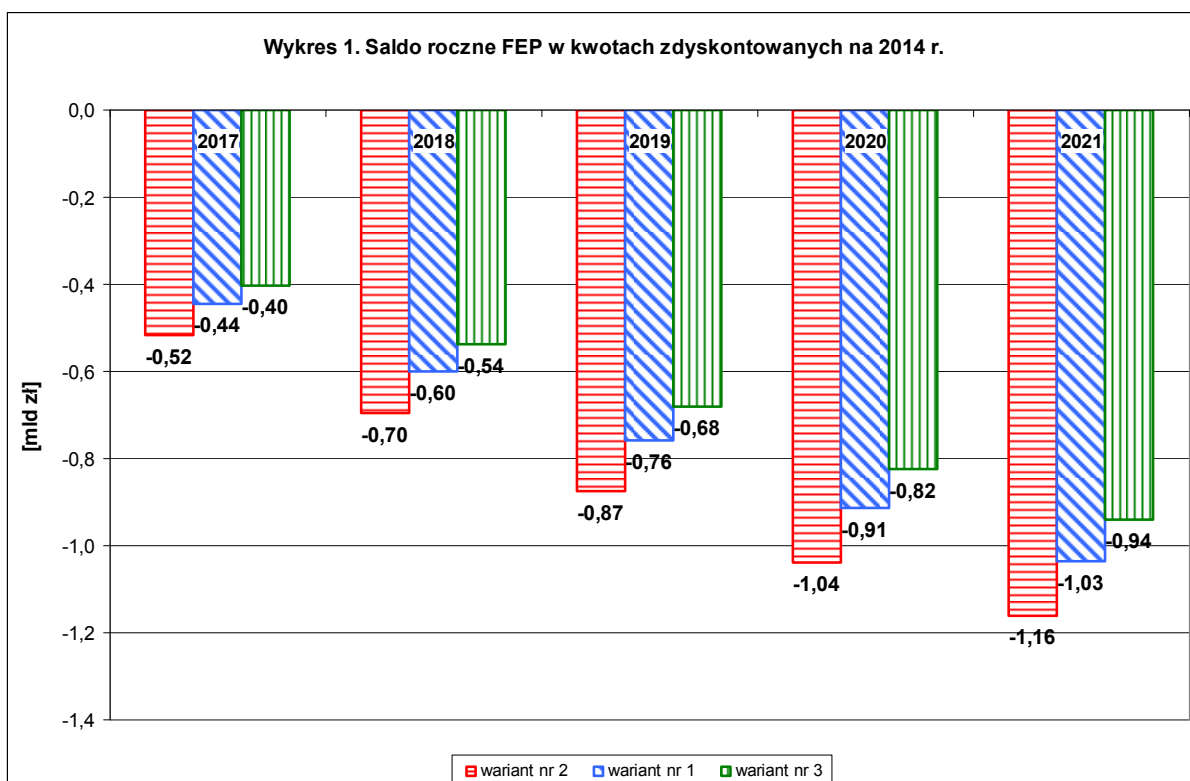
**Tabela 2.2 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 2.**

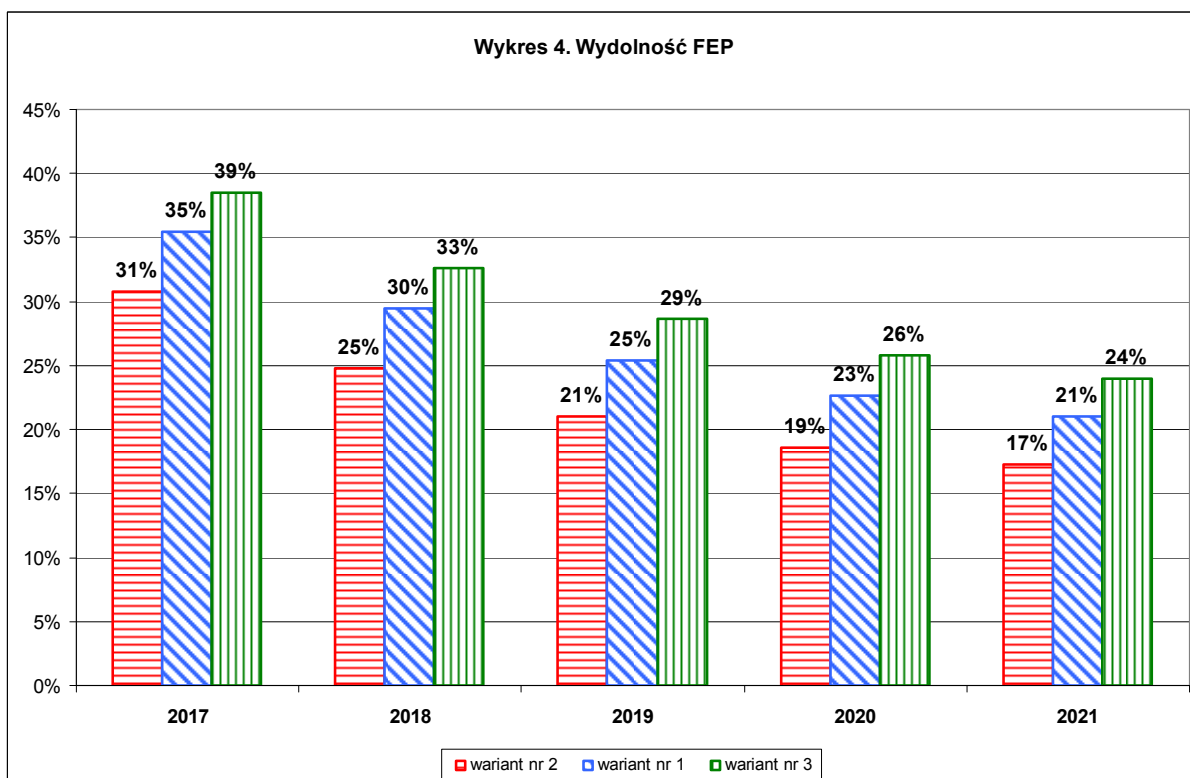
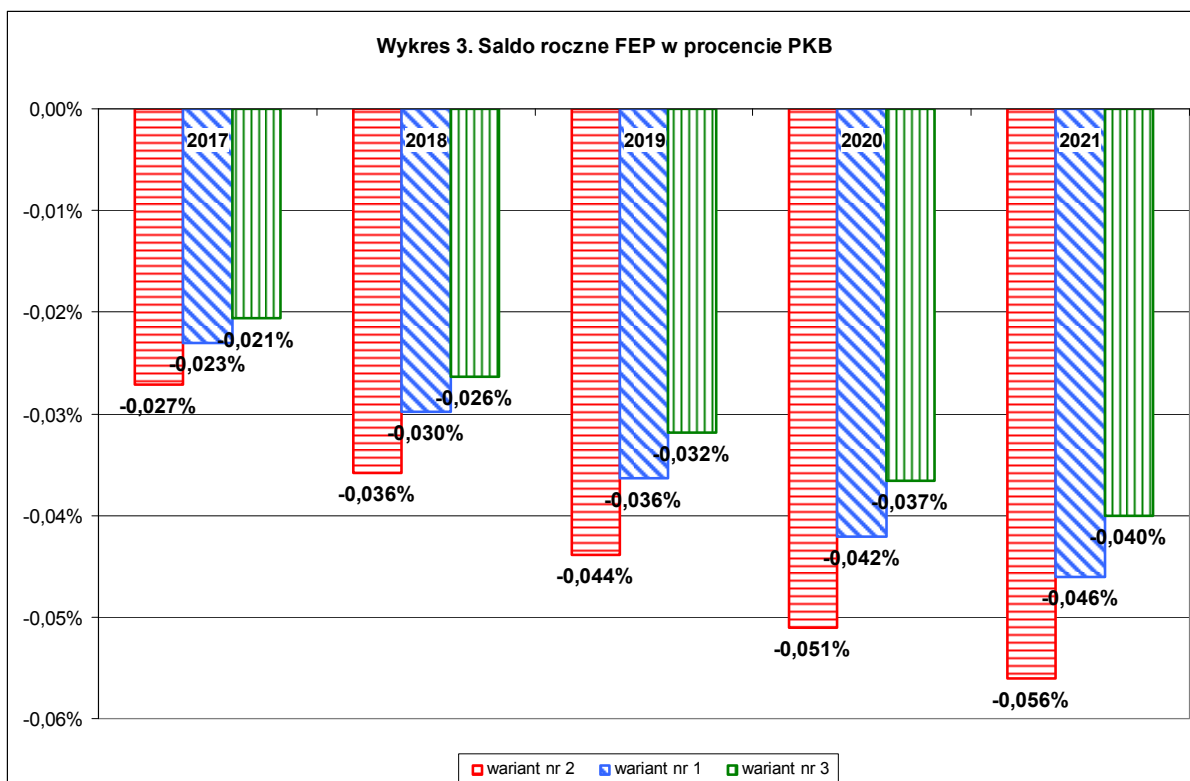
	2017	2018	2019	2020	2021
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-533	-738	-950	-1 156	-1 323
Wpływy składkowe [mln zł]	237	244	253	265	276
Wydatki [mln zł]	770	981	1 203	1 420	1 599
Kwoty zdyskontowane na 2014 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-516	-697	-875	-1 039	-1 161
Wpływy składkowe [mln zł]	230	230	233	238	242
Wydatki [mln zł]	745	927	1 108	1 277	1 402
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-3,30%	-4,45%	-5,51%	-6,42%	-7,06%
Wpływy składkowe	1,47%	1,47%	1,47%	1,47%	1,47%
Wydatki	4,77%	5,92%	6,98%	7,89%	8,53%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,027%	-0,036%	-0,044%	-0,051%	-0,056%
Wpływy składkowe	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%	0,012%
Wydatki	0,039%	0,048%	0,056%	0,063%	0,068%
Wydolność FEP	31%	25%	21%	19%	17%

**Tabela 2.3 Prognoza wpływów, wydatków i salda rocznego Funduszu Emerytur Pomostowych.
Zestawienie wyników dla wariantu nr 3.**

	2017	2018	2019	2020	2021
Kwoty nominalne					
Saldo roczne [mln zł]	-415	-570	-739	-915	-1 073
Wpływy składkowe [mln zł]	260	276	296	318	339
Wydatki [mln zł]	675	846	1 035	1 233	1 412
Kwoty zdyskontowane na 2014 r.					
Saldo roczne [mln zł]	-402	-538	-681	-823	-941
Wpływy składkowe [mln zł]	252	261	273	286	297
Wydatki [mln zł]	653	799	954	1 108	1 238
Wyniki wyrażone jako procent sumy rocznych podstaw wymiaru składek na FEP					
Saldo roczne	-2,38%	-3,08%	-3,72%	-4,30%	-4,72%
Wpływy składkowe	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%	1,49%
Wydatki	3,87%	4,58%	5,22%	5,79%	6,22%
Wyniki w procencie PKB					
Saldo roczne	-0,021%	-0,026%	-0,032%	-0,037%	-0,040%
Wpływy składkowe	0,013%	0,013%	0,013%	0,013%	0,013%
Wydatki	0,034%	0,039%	0,045%	0,049%	0,053%
Wydolność FEP	39%	33%	29%	26%	24%

Wykresy

Dodatek A – Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała silne zróżnicowanie wpływu, jaki na wyniki wywierają zmiany poszczególnych parametrów. Obok parametrów, których nawet bardzo małe odchylenia powodują istotne zmiany wyników (na przykład wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia), istnieją parametry o marginalnym wpływie na ostateczny wynik generowanej prognozy. Na podstawie zamieszczonych poniżej tabel A.1 i A.2 można prześledzić fluktuacje wpływów i wydatków Funduszu Emerytur Pomostowych w zależności od zmian wartości najważniejszych parametrów o charakterze ekonomicznym. Liczby umieszczone w tabelach należy rozumieć jako procentowe odchylenia zdyskontowanych na 2014 r. wpływów i wydatków od odpowiednich wartości uzyskanych dla wariantu nr 1. Zdecydowano się na wartości zdyskontowane a nie nominalne, aby zapewnić porównywalność z wariantami, w których analizie podlegał wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. W tabelach zamieszczono również porównanie z wariantem nr 1 scenariusza przeliczonego dla *Prognozy ludności na lata 2014-2050* sporządzonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Tabela A.1 Analiza wrażliwości - wpływ FEP

zmiana względem wariantu nr 1	2017	2018	2019	2020	2021
stopa inflacji większa o 1 pp	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa inflacji mniejsza o 1 pp	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
stopa bezrobocia większa o 1 pp	-1,1%	-1,1%	-1,1%	-1,1%	-1,1%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 pp	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 pp	3,0%	4,0%	5,0%	6,0%	7,0%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 pp	-2,9%	-3,8%	-4,8%	-5,7%	-6,6%
ściągalność składek większa o 1 pp	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 pp	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
prognoza ludności na lata 2014-2050 (GUS)	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%

Tabela A.2 Analiza wrażliwości - wydatki FEP

zmiana względem wariantu nr 1	2017	2018	2019	2020	2021
stopa inflacji większa o 1 pp	-0,8%	-0,8%	-0,7%	-0,7%	-0,7%
stopa inflacji mniejsza o 1 pp	1,1%	1,0%	0,9%	0,8%	0,8%
stopa bezrobocia większa o 1 pp	-0,4%	-0,5%	-0,6%	-0,7%	-0,8%
stopa bezrobocia mniejsza o 1 pp	0,4%	0,6%	0,7%	0,7%	0,8%
realny wzrost wynagrodzeń większy o 1 pp	1,1%	1,8%	2,4%	3,1%	3,9%
realny wzrost wynagrodzeń mniejszy o 1 pp	-1,1%	-1,7%	-2,4%	-3,0%	-3,7%
ściągalność składek większa o 1 pp	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ściągalność składek mniejsza o 1 pp	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
prognoza ludności na lata 2014-2050 (GUS)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Akceptacja:
Hanna Zalewska, Dyrektor Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarnych
Anna Kwiecińska, Aktuariusz Zakładu

Opracowanie:
Paweł Nasiński, Naczelnik Wydziału Aktuarnego
Mirosław Szlasa, Główny Specjalista w Wydziale Aktuarnym
Adam Zapora, Specjalista w Wydziale Aktuarnym